

The role of the blood-brain barrier and multidrug transporters in pharmaco-resistant epilepsy

Studies in a rat model for temporal lobe epilepsy

Erwin van Vliet

De rol van de bloed-hersenbarrière en multidrug transporters in farmacoresistente epilepsie

Studies in een diermodel voor temporaalkwab epilepsie

Behandeling epilepsie: anti-epileptica

30% van alle patiënten blijft aanvallen
houden = farmacoresistentie

Groot probleem!

Waarom werken de medicijnen niet?

Spelen specifieke veranderingen in de hersenen een rol?

2 hypothesen

Target hypothese

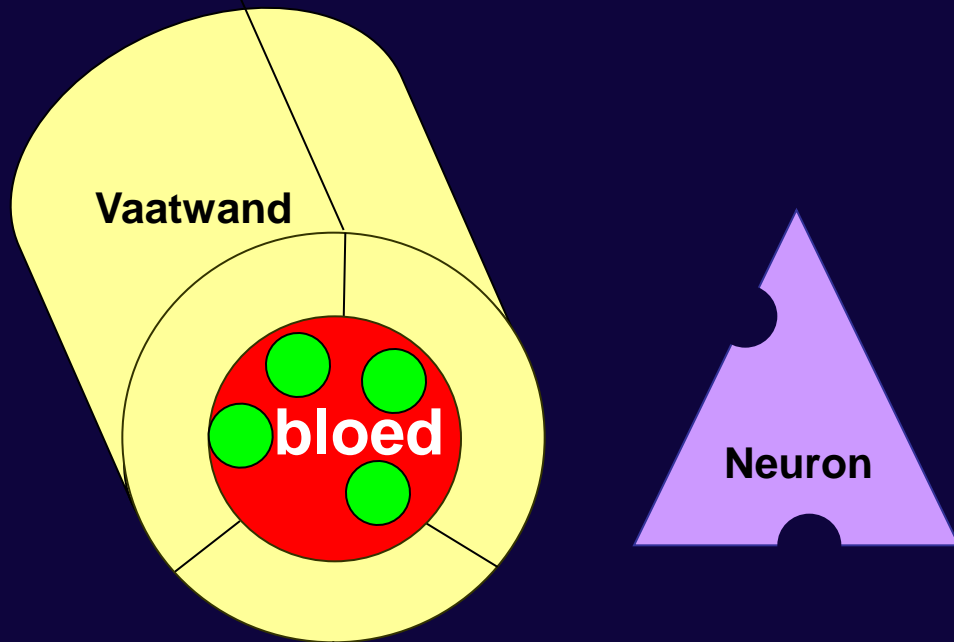
Transporter hypothese

De hersenen - bloedvaten

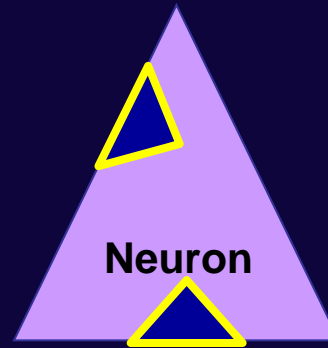
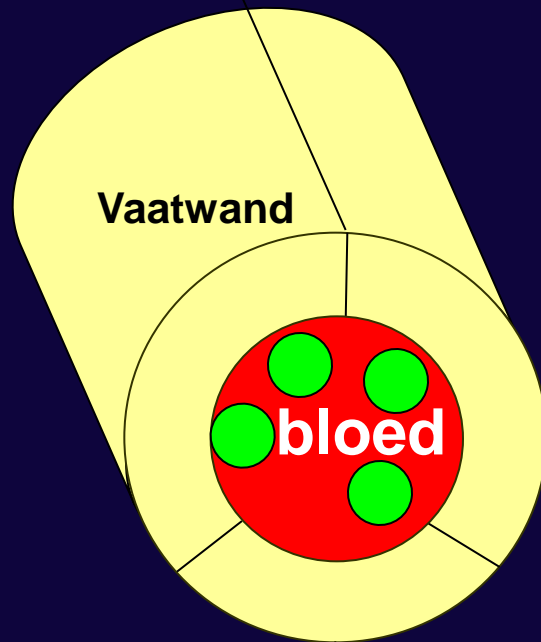
Target hypothese

NORMAAL

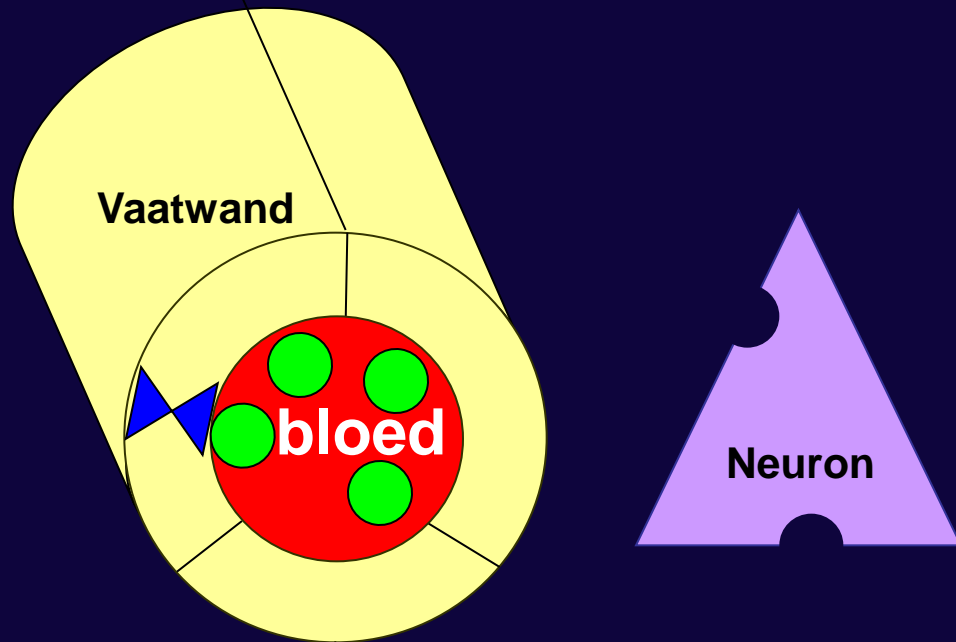
Target hypothese

EPILEPSIE

Transporter hypotheese

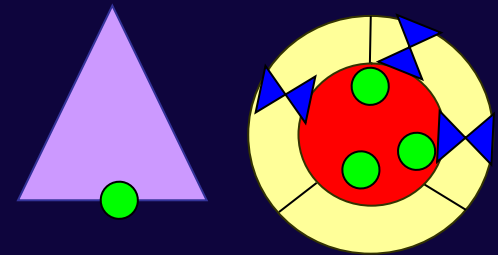
NORMAAL

Transporter hypothese

Vragen:

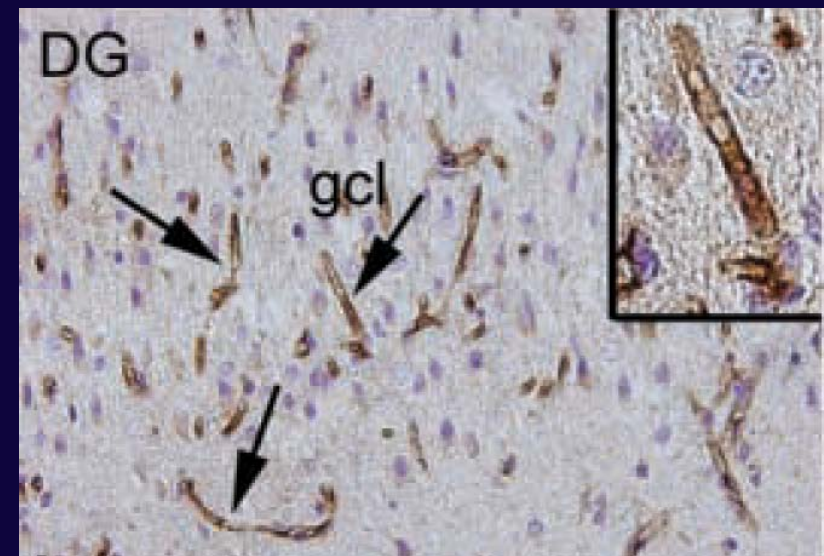
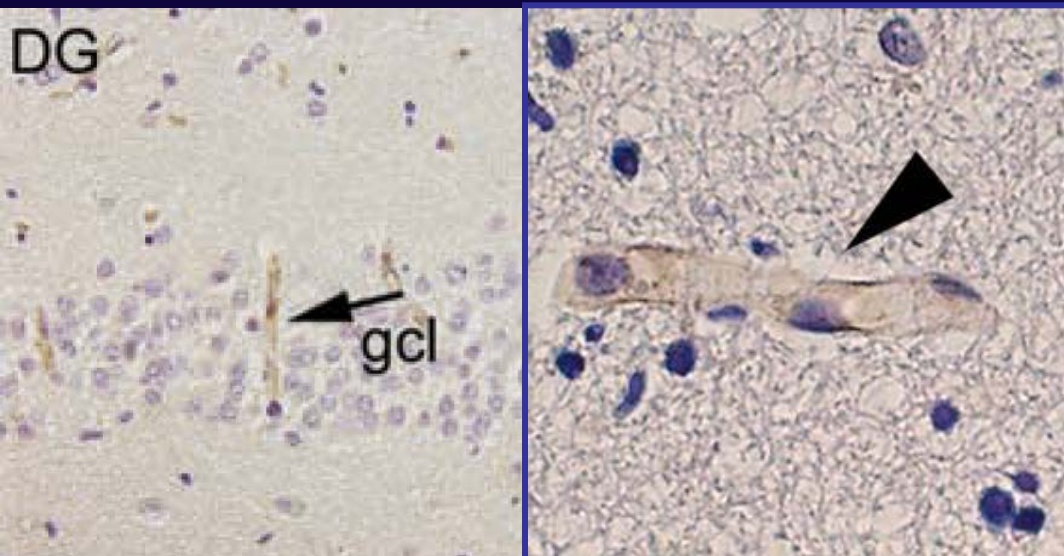
- Meer transporters?
- Minder medicijnen in hersenen?
- Therapie?

Meer transporters in hippocampus van epileptische patiënten

geen epilepsie

epilepsie

Aronica, Epilepsia 2004

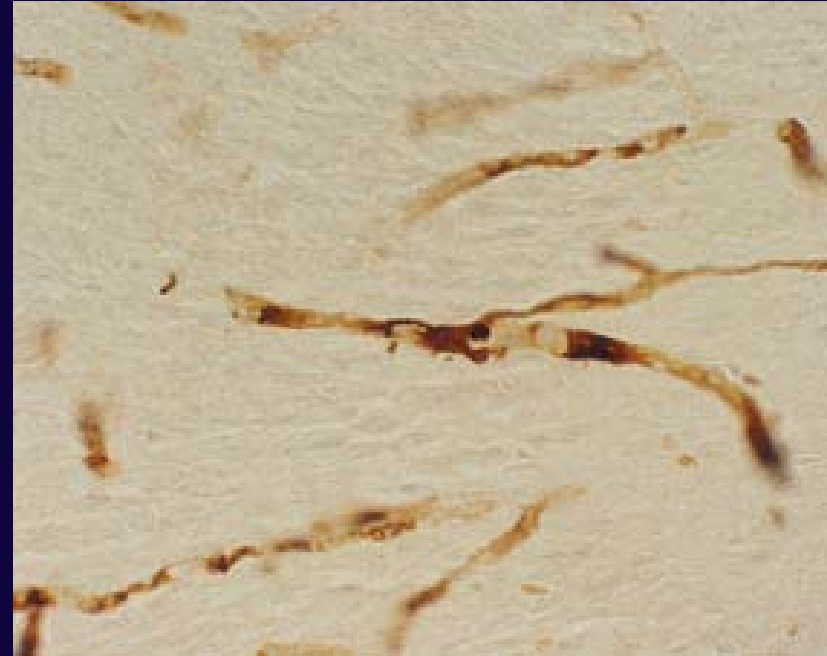
anderen: Tishler, Epilepsia 1995; Dombrowski, Epilepsia 2001; Sisodiya, Brain 2002

Meer transporters in hippocampus van epileptische ratten

geen epilepsie

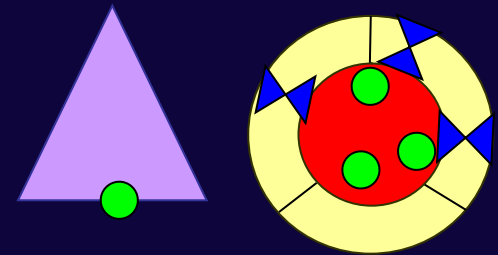
epilepsie

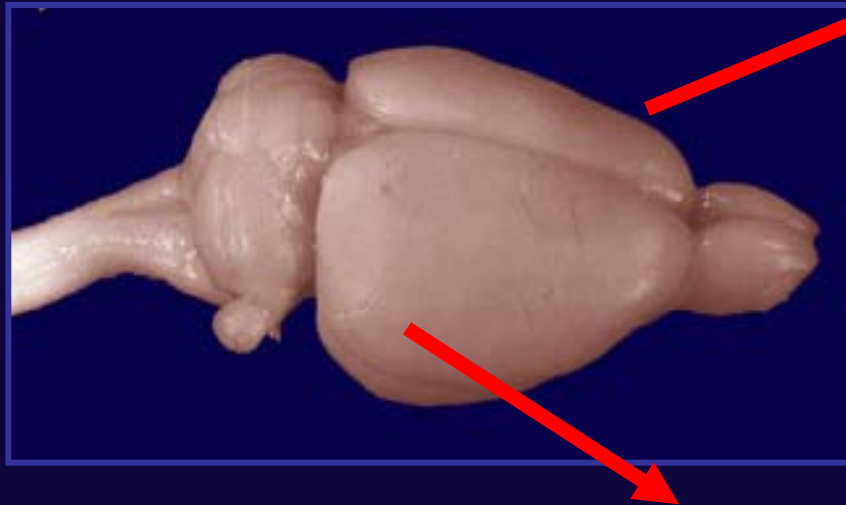
Transporter hypothese

Vragen:

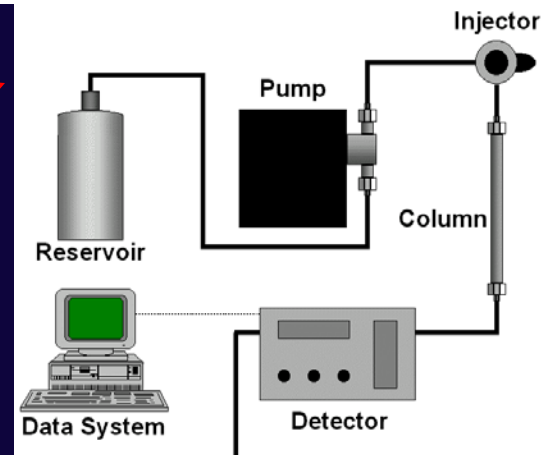
- Meer transporters? ja
- Minder medicijnen in hersenen?
- Therapie?

Concentratie fenytoïne in hersenen meten

analyse hersenen / bloed

Western blot :
Hoeveelheid transporter

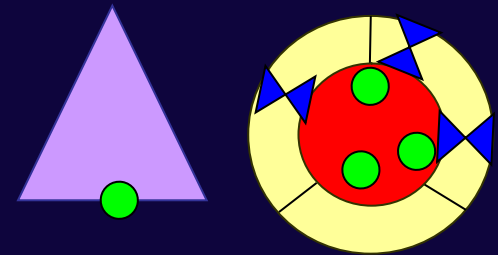
Toename transporter in hippocampus epileptische ratten

	transporter
Controle	100%±1
Epilepsie	140%±1 *

Transporter hypothese

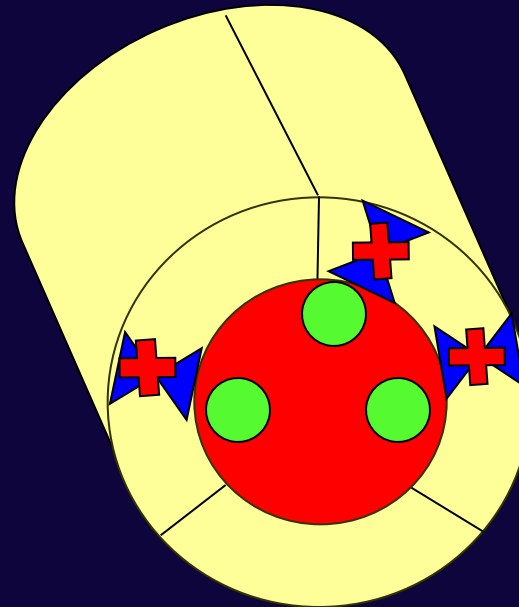
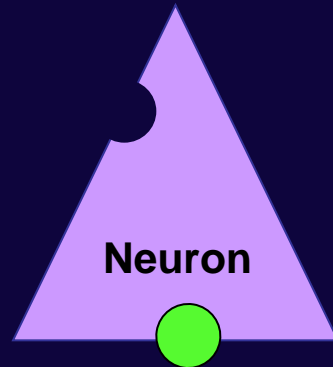
Vragen:

- Meer transporters? ja
- Minder medicijnen in hersenen? ja
- Therapie?

Remmer van transporters: mogelijke therapie?

EPILEPSIE

Rat model voor temporaalkwab epilepsie

Epileptische ratten

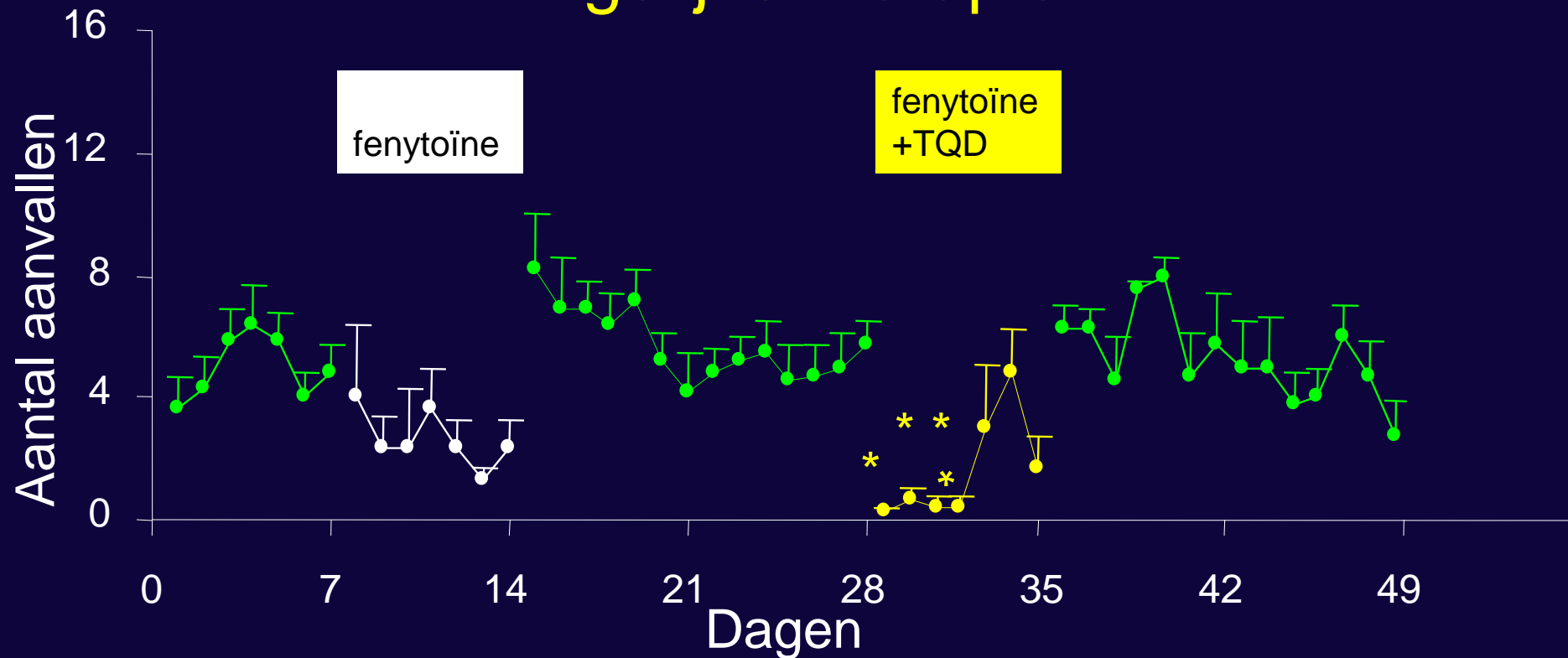
- therapeutische dosis fenytoïne (10-20 $\mu\text{g/ml}$ in bloed) 7 dagen
- +/- tariquidar (transporter remmer)
- continu video/EEG opname
- bloed afname

Toename transporter in hippocampus epileptische ratten

	transporter
Controle	100%±1
Epilepsie fenytoïne	140%±1 *
Epilepsie fenytoïne+TQD	210%±2 *

Remmer van transporters: mogelijke therapie?

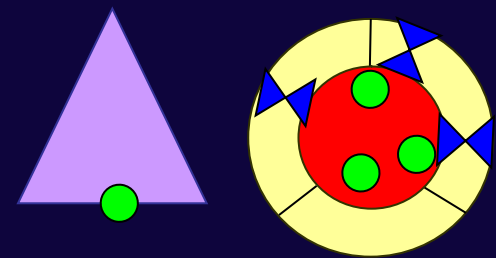
“Proof of principle”:

Remmen van transporters is **effectief**,
maar tolerantie ontwikkelt (door enorme toename fenytoïne in brein?)

Transporter hypothese

Vragen:

- Meer transporters? ja
- Minder medicijnen in hersenen? ja
- Therapie? wellicht, risico's/bijwerkingen?

Remmer van transporters: mogelijke therapie voor patiënten?

Use of Verapamil as a Potential P-Glycoprotein Inhibitor in a Patient with Refractory Epilepsy

Monica A Summers, J Layne Moore, and James W McAuley

Verapamil aan 24-jarige vrouw met farmacoresistente epilepsie

- Minder vaak opgenomen in ziekenhuis
- Aanvallen beter onderdrukt
- Verbetering kwaliteit van leven

Conclusies

- Toename van transporters in het epileptische brein belemmert het binnendringen van fenytoïne
- Door het remmen van transporters komt meer fenytoïne in de hersenen en worden aanvallen tijdelijk onderdrukt
- Transporters kunnen bijdragen aan farmacoresistentie

Toekomst

- Waarom toename van drugtransporters?
Veranderingen bloed-hersenbarrière:
lekkage + ontstekingsreacties
- Voorkomen toename?
Ontstekingsremmers om barrière te herstellen
- Vervolgonderzoek in epilepsiepatiënten
Hersenscans voor transporters

Stichting Epilepsie Instellingen Nederland (SEIN)

Lopes da Silva fellowship

Wytse Wadman / Jan Gorter

Center for Neuroscience, Universiteit van Amsterdam, Amsterdam

Ley Sander / Peter Edelbroek

Stichting Epilepsie Instellingen Nederland, Heemstede

Rob Voskuyl / Mijndert Danhof

Leiden/Amsterdam Center for Drug Research, Universiteit Leiden, Leiden

Eleonora Aronica

Academic Medical Center, Universiteit van Amsterdam, Amsterdam

Annamaria Vezzani

Istituto di Ricerche Farmacologiche "Mario Negri", Milaan

Heidrun Potschka

Ludwigs-Maximilians-Universität, München

e.a.vanvliet@uva.nl